

Republika Hrvatska
Općinski sud u Splitu
Gundulićeva 27

P-2119/2023

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sutkinji toga suda Maji Anušić, u pravnoj stvari tužitelja Nelija Rudolfi, OIB: 19452642882 iz Splita, Gundulićeva 11, zastupana po punomoćniku Mate Glibota, odvjetnik u Splitu, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535 iz Zagreba, Magazinska cesta 69, zastupana po punomoćnicima, odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Mađarić & Lui u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane i zaključene javne i glavne rasprave dana 23.rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i zamjenika punomoćnika tuženika, dana 29. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna i bez pravnog učinka nepoštena ugovorna odredba, članak 1. Ugovora o kreditu br. 418-50-3978667 od 20. 03. 2007. godine, zaključenog između tužiteljice i tuženika, u dijelu u kojem je u čl. 1. ugovoreno kako se stavljana raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 115.000, 00 CHF po srednjem tečaju Kreditora za CHF na dan korištenja, čl. 7. u dijelu u kojem se je ugovoreno da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora za CHF važećem na dan dospjeća, a prema otplatnom planu koji Kreditor uručuje korisniku kredita po isplati kredita.

II. Nalaže se tuženiku isplatiti tužiteljici, u roku od 15 dana, novčani iznos od 20.653,37 EUR, uvećan za pripadajuću zakonsku zateznu kamatu, obračunatoj po stopi od 15% do 31. 12. 2007., a od 01. 01. 2008. do 31. 07. 2015., po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta, a koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećano za pet postotnih poena, a od 01. 08. 2015. godine do isplate, obračunatoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijski trgovačkim društvima, izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećano za tri postotna poena, te od 01.01.2023.g. sa zateznom kamatom koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena do isplate, a koje zatezne kamate teku od dospjeća svake pojedine uplate do isplate, i to:

- na iznos od 0,37 eura računajući od 31.1.2008
- na iznos od 4,54 eura računajući od 29.2.2008
- na iznos od 12,14 eura računajući od 31.3.2008.

- na iznos od 0,95 eura računajući od 30.4.2008.
- na iznos od 2,19 eura računajući od 30.6.2008.
- na iznos od 38,98 eura računajući od 31.10.2008.
- na iznos od 11,96 eura računajući od 30.11.2008.
- na iznos od 46,07 eura računajući od 31.12.2008.
- na iznos od 51,19 eura računajući od 31.1.2009.
- na iznos od 50,37 eura računajući od 28.2.2009.
- na iznos od 46,98 eura računajući od 31.3.2009.
- na iznos od 47,18 eura računajući od 30.4.2009.
- na iznos od 38,19 eura računajući od 31.5.2009.
- na iznos od 30,27 eura računajući od 30.6.2009.
- na iznos od 32,74 eura računajući od 31.7.2009.
- na iznos od 36,49 eura računajući od 31.8.2009.
- na iznos od 35,38 eura računajući od 30.9.2009.
- na iznos od 32,19 eura računajući od 31.10.2009.
- na iznos od 38,54 eura računajući od 30.11.2009.
- na iznos od 44,98 eura računajući od 31.12.2009.
- na iznos od 53,04 eura računajući od 31.1.2010.
- na iznos od 48,10 eura računajući od 5.3.2010
- na iznos od 62,01 eura računajući od 31.3.2010
- na iznos od 58,65 eura računajući od 30.4.2010.
- na iznos od 63,75 eura računajući od 31.5.2010.
- na iznos od 96,80 eura računajući od 30.6.2010.
- na iznos od 91,32 eura računajući od 31.7.2010.
- na iznos od 107,55 eura računajući od 31.8.2010.
- na iznos od 98,29 eura računajući od 30.9.2010.
- na iznos od 88,40 eura računajući od 31.10.2010.
- na iznos od 110,52 eura računajući od 30.11.2010.
- na iznos od 143,34 eura računajući od 31.12.2010
- na iznos od 121,21 eura računajući od 31.1.2011.
- na iznos od 121,52 eura računajući od 28.2.2011.
- na iznos od 118,70 eura računajući od 31.3.2011.
- na iznos od 118,01 eura računajući od 30.4.2011.
- na iznos od 161,10 eura računajući od 31.5.2011.
- na iznos od 157,25 eura računajući od 30.6.2011.
- na iznos od 193,08 eura računajući od 31.7.2011.
- na iznos od 175,69 eura računajući od 31.8.2011.
- na iznos od 153,94 eura računajući od 30.9.2011.
- na iznos od 154,47 eura računajući od 31.10.2011.
- na iznos od 150,04 eura računajući od 30.11.2011.
- na iznos od 161,32 eura računajući od 31.12.2011.
- na iznos od 168,46 eura računajući od 31.1.2012.
- na iznos od 163,19 eura računajući od 29.2.2012.
- na iznos od 163,59 eura računajući od 31.3.2012.
- na iznos od 163,91 eura računajući od 10.5.2012.
- na iznos od 168,99 eura računajući od 31.5.2012.
- na iznos od 161,69 eura računajući od 30.6.2012.

- na iznos od 165,36 eura računajući od 31.7.2012.
- na iznos od 162,00 eura računajući od 8.9.2012.
- na iznos od 152,40 eura računajući od 30.9.2012.
- na iznos od 161,84 eura računajući od 31.10.2012.
- na iznos od 162,02 eura računajući od 30.11.2012.
- na iznos od 162,25 eura računajući od 31.12.2012.
- na iznos od 149,02 eura računajući od 31.1.2013.
- na iznos od 151,56 eura računajući od 28.2.2013.
- na iznos od 160,59 eura računajući od 31.3.2013.
- na iznos od 153,22 eura računajući od 30.4.2013.
- na iznos od 142,09 eura računajući od 31.5.2013.
- na iznos od 139,04 eura računajući od 30.6.2013.
- na iznos od 144,53 eura računajući od 31.7.2013.
- na iznos od 149,57 eura računajući od 31.8.2013.
- na iznos od 153,92 eura računajući od 30.9.2013.
- na iznos od 152,55 eura računajući od 31.10.2013.
- na iznos od 152,27 eura računajući od 30.11.2013.
- na iznos od 157,66 eura računajući od 31.12.2013.
- na iznos od 132,20 eura računajući od 31.1.2014.
- na iznos od 129,61 eura računajući od 28.2.2014.
- na iznos od 134,00 eura računajući od 31.3.2014.
- na iznos od 128,35 eura računajući od 30.4.2014.
- na iznos od 128,80 eura računajući od 31.5.2014.
- na iznos od 127,34 eura računajući od 30.6.2014.
- na iznos od 133,02 eura računajući od 31.7.2014.
- na iznos od 136,25 eura računajući od 31.8.2014.
- na iznos od 133,46 eura računajući od 30.9.2014.
- na iznos od 138,08 eura računajući od 31.10.2014.
- na iznos od 137,95 eura računajući od 30.11.2014.
- na iznos od 138,46 eura računajući od 31.12.2014.
- na iznos od 11.364,67 eura računajući od 15.1.2015.
- na iznos od 66,50 eura računajući od 31.1.2015.
- na iznos od 63,68 eura računajući od 28.2.2015.
- na iznos od 66,29 eura računajući od 31.3.2015.
- na iznos od 65,29 eura računajući od 30.4.2015.
- na iznos od 66,08 eura računajući od 31.5.2015.
- na iznos od 65,08 eura računajući od 30.6.2015.
- na iznos od 65,87 eura računajući od 31.7.2015.
- na iznos od 65,76 eura računajući od 31.8.2015.
- na iznos od 64,78 eura računajući od 30.9.2015.

III. Nalaže se tuženiku u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe isplatiti tužiteljici parnični trošak u iznosu od 5.025,00 eura sa zateznom kamatom koja teče od presuđenja, a koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena do isplate.

IV. Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužitelju u iznosu od 1.202,99 EUR.

Obrazloženje

1. Tužitelj je dana 25. svibnja 2023. ovom sudu podnio tužbu protiv tuženika radi utvrđenja ništetnosti dijela ugovora i isplate.

2. U tužbi se navodi da je tužitelj dana 20. ožujka 2007. kao korisnik kredita sa tuženikom kao kreditorom zaključio Ugovor o kreditu broj 418-50-3978667 temeljem kojeg mu je tuženik stavio na raspolaganje kredit iskazan kao iznos od 115.000,00 CHF, a isplaćen u kunama prema srednjem tečaju tuženika važećem na dan korištenja kredita, te da je dana 27. siječnja 2016. zaključen Dodatak Ugovora o kreditu broj KONV -01/2016 Ugovora o kreditu broj 418-50-3978667 kojim je proveden postupak konverzije predmetnog kredita ugovorenog u kunama s valutnom klauzulom CHF u kunski kredit s valutnom klauzulom u EUR.

3. Nadalje, da je tuženik u unaprijed formuliranom standardiziranom ugovoru i to u čl. 1. Ugovora ugovorio valutnu klauzulu u valuti švicarski franak te je otplatu kredita u članku 7. Ugovora vezao uz ovu valutu odnosno odredbu o jednostranoj promjeni kamatnih stopa, a da prije ni u vrijeme Ugovora nije s tužiteljem pojedinačno pregovarao niti utvrdio egzaktne parametre koji utječu na promjenu ugovorene kamatne stope pa je tuženik suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o obveznim odnosim, načelu savjesnosti i poštenja te protivno zakonodavstvu Europske unije ugrađenom u Zakon o zaštiti potrošača prouzročio neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu tužitelja.

4. Zbog ovakvog protupravnog postupanja tuženika protiv istog je vođen sudski postupak kolektivne zaštite interesa potrošača, a time i zaštite interesa ovdje tužitelja, i to pred Trgovačkim sudsom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/12. U rečenom postupku Visoki trgovački sud RH je dana 13. 06. 2014. godine, odlučujući po žalbi tuženika, presudom pod poslovnim brojem PŽ- 7129/13-4, u točki II, potvrdio presudu TS u Zagrebu, poslovni broj P-1401/12, kojom se utvrđuje da je tuženik RAIFFAISENBANK AUSTRIA d.d. (u tom postupku kao četvrtotuzenik) u razdoblju od 01. 01. 2004. godine do 31. 12. 2008. godine, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, a time interese i prava tužitelja tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna, odnosno isti je sud svojom presudom pod poslovnim brojem PŽ-6632/2017-10 od 14. 06. 2018. godine potvrdio presudu TS u Zagrebu, poslovni broj P-1401/12, kojom se utvrđuje da je tuženik RAIFFAISENBANK AUSTRIA d.d. (kao četvrtotuzenik u tom postupku) u razdoblju od 01. 01. 2004. godine do 06. 08. 2007. godine, povrijedio interese i prava potrošača korisnika kredita, a time i interese i prava tužitelja, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi

zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time tuženik postupao suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača (NN96/13) i to čl. 81., 82. i 90. rečenog zakona, a od 07. kolovoza 2007. godine do 31. prosinca 2008. godine protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97., te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

5. Slijedom toga, obzirom su nepoštene ugovorna odredba o valuti švicarski franak te nepoštene ugovorna odredba o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi od početka tj. od kada su ugovorene tužitelj temeljem odredbe čl. 138 Zakona o zaštiti potrošača, čl. 502 c ZPP-a te čl. 1111 Zakona o obveznim odnosima podnosi predmetnu tužbu.

6. Slijedom navedenog, tužitelj je ustao ovom tužbom s prijedlogom da sud utvrdi ništetnost odredbe predmetnog ugovora o kreditu, a isto tako da naloži tužitelju isplatu utuženog iznosa sa zateznim kamatama.

7. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava istu u cijelosti navodeći da je tužitelj dobrovoljno i svjesno odabrao valutu ugovora te da je među strankama postignuta potpuna suglasnost, a da je predmetnim presudama postignuta apstraktna zaštita, pa se predmetne presude ne mogu primijeniti na konkretan slučaj te ističe prigovor zastare te prigovor prijeboja. Nadalje, navodi da tužitelj nema niti interes za vođenje ove parnice jer je osnovni kredit konvertiran u eurski kredit, slijedom čega da su stranke izmijenile suglasno osnovni ugovor i to s važenjem ex tunc, odnosno da je osnovni ugovor prestao postojati te sporne odredbe više nisu na snazi odnosno da se radi o nepostojećim odredbama. Nadalje, ističe prigovor zastare zahtjeva za povrat dijela mjesečnih anuiteta na ime valutne klauzule obzirom je čl. 226 Zakona o obveznim odnosima propisano da takve tražbine zastarijevaju u roku od tri godine od dospelosti svakog pojedinog davanja.

8. Tijekom postupka izveden je dokaz čitanjem ugovora o kreditu od 20.ožujka 2007. izvotka iz zemljišne knjige, Dodatka Ugovora o kreditu broj 418-50-3978667 od 27.siječnja 2016., prometa po računu, novog otplatnog plana s valutnom klauzulom u Eur, prijepisa knjigovodstvene kartice na dan 3.prosinca 2014., otplatnog plana, knjigovodstveno-financijskim vještačenjem po vještaku Ines Lozić te saslušanjem tužitelja u svojstvu parnične stranke, dopunskim knjigovodstveno-financijskim vještačenjem, pa je temeljem tako provedenog dokaznog postupka sukladno odredbi čl. 8 Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08,123/08, 57/11,148/11,25/13,89/14; dalje ZPP) sud utvrdio da je **tužbeni zahtjev osnovan**.

9. Predmet postupka je zahtjev tužitelja za isplatu razlike preplaćenih mjesečnih anuiteta po Ugovoru o kreditu broj 418-50-3978667 od 20.ožujka 2007. u razdoblju od sklapanja ugovora o kreditu pa do dana konverzije temeljem ništetnih odredbi spornog ugovora.

10. Među strankama nije sporno da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor dana 20.ožujka 2007. sklopili Ugovor o kreditu u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 115.000,00 CHF, uz rok otplate od 360 mjeseci s početnom redovnom kamatnom stopom od 3,95 % godišnje s tim da je kamatna stopa promjenjiva (čl.2), a što se utvrđuje odlukom kreditora odnosno tuženika. Među strankama je sporno je li ništetna

odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli po kojoj je tužitelj plaćao dužnu tražbinu.

11. Nadalje, nesporno se vodio postupak radi zaštite kolektivnih prava i interesa predmet kojeg postupka je bila zaštita potrošača od korištenja dvije ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo: odredbe o valutnoj klauzuli prema kojoj je glavnica vezana za švicarski franak i odredbe kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koje je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke.

12. Spornim je tuženik učinio sljedeće: je li se o predmetnoj ugovornoj odredbi koja se odnosi na promjenjivu kamatnu stopu pojedinačno pregovaralo; je li odredba i/ili nejasna, i /ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva te na posljeticu je li ista suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja). Sporna je i visina tužbenog zahtjeva, a istaknut je i prigovor zastare.

13. Prije svega valja navesti da je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske dana 13. lipnja 2014. godine, postupajući po žalbi izjavljenoj na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine u parnici tužitelja Udruge potrošač protiv ovdje tuženika i drugih, radi zaštite kolektivnih interesa u točki I. izreke preinačio presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine i odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje da su banke, među njima i ovdje tuženik (potonji u periodu od 1.- listopada 2004. godine do 31. prosinca 2008. godine) povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u potrošačkim ugovorima o kreditima nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. U točki II. izreke navedene presude Visoki trgovački sud Republike Hrvatske djelomično je odbio žalbe, među ostalim i ovdje tuženika, kao neosnovane i potvrdio navedenu presudu Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu kojim se utvrđuje da je, među ostalim i tuženik, u razdoblju od 10. rujna 2003. godine do 31. prosinca 2008. godine, a koje povrede traju i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna.

14. Za navesti je da je Vrhovni sud u svojoj odluci pod brojem Revt-249/14 od 9. travnja 2015. godine odbio revizije tužitelja i 1.-7. tuženika kao neosnovane, a koje su izjavljene protiv presude i rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine kojom je djelomično potvrđena, djelomično preinačena i djelomično ukinuta presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. godine.

15. U obrazloženju presude Visokog trgovačkog suda (str. 62) navodi se kako se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, dakle kada sud utvrdi postojanje određene povrede propisa o zaštiti potrošača, u postupku individualne pravne zaštite, naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih prava i interesa. Na taj način proširene su subjektivne granice pravomoćnosti jer osuđujuća presuda iz postupka zaštite

kolektivnih interesa u postupcima individualne zaštite koje pokrenu potrošači obvezuje ostale sudove. Naime, navedeno je u skladu sa odredbom čl. 138. a Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 79/07, 125/07, 79/09 i 89/09 – dalje ZZP) koji propisuje da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika (koji obuhvaća i povrede učinjene kod potrošačkog kreditiranja). Navedeni zakon se ima primijeniti s obzirom na vrijeme kada je sklopljen ugovor, dakle kada je i ugovorena predmetna odredba.

16. Razmatrajući presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a kojom je spor pravomoćno okončan, navodi se kako su u istoj pojašnjene sve osporene činjenice u ovom postupku, a kako je dolje obrazloženo.

17. U odnosu na spornu činjenicu da li se o ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo za navesti je da tuženik smatra da je netočno tvrditi da se o spornoj odredbi Ugovora nije pojedinačno pregovaralo budući su stranke ugovorile da se na konkretni posao primjenjuju Opći uvjeti poslovanja, te drugi akti koji uređuju kreditiranje građana. Nadalje, tuženik drži da je tužitelj svojom slobodnom voljom pristupio sklapanju ugovora.

18. U smislu odredbe čl. 295. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 125/11 - dalje ZOO) opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih u ugovoru poziva.

19. Prema odredbi čl. 96. st. 1. ZZP-a, propisano kako se smatra da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, st. 2. propisano je da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, a st. 4. navedenog članka Zakona da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to i dokazati.

20. Nadalje, u samoj presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske (str. 79) navodi se kako se o odredbi prema kojoj je redovna kamatna stopa tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s odlukom banke nesporno nije pregovaralo, a tuženici (banke) nisu ni tvrdili da su potrošači (korisnici kredita) mogli na nju utjecati. Iz navedenoga slijedi, a ne smatrajući predmetni slučaj drugačijim od drugih (i u konkretnom slučaju je ugovorena primjena općih akata tužitelja) da se ima uzeti da se ni u ovom slučaju nije pojedinačno pregovaralo vezano uz spornu ugovornu odredbu.

21. Naposljetku, činjenica da li se o predmetnoj odredbi ugovora pojedinačno pregovaralo nije od značaja budući je ugovorna odredba utvrđena ništetnom što ima dalekosežnije posljedice od činjenice da li se o tom ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo.

22. Odredbom članka 99. ZZP-a određeno je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. U odnosu na drugu spornu činjenicu, odnosno da li je odredba i/ili nejasna, i /ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva navodi se kako je u presudi (str. 81) navedeno kako ugovorna odredba kojom se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke je jasna i uočljiva (što tužitelj u tom postupku nije ni osporio), ali ista nije razumljiva iz razloga jer brojni i nepovezani kriteriji koji sadrže opći uvjeti ne daju temelj za ocjenu da bi se radilo o objektiviziranim kriterijima koji bi se mogli podvesti pod pojam odredivog predmeta obveze, a nije u tom postupku ni osporeno da niti ugovor niti opći uvjeti na koje se svaki pojedini ugovor poziva ne sadrže niti referentnu stopu koje se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, a niti način utvrđivanja takve kamatne stope. Iz navedenoga slijedi da ta odredba nikome nije razumljiva. Nadalje, da u ugovoru nije ni navedeno da je odluka banke vezana za kriterije iz općih uvjeta poslovanja banke, već samo za odluku banke.

23. Budući je predmetna odredba nerazumljiva nastavlja se ispitivati da li predmetna ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja). Po ocjeni Visokog trgovačkog suda (str. 58.) ugovorna odredba koja promjenu kamatne stope čini ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, banke bez da istovremeno precizno odredi uvjete promjenjivosti referentnu stopu za koju se veže promjena, uzrokuju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer da vjerovnik jednostrano određuju obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a niti može provjeriti pravilnost iste budući nema egzaktnih kriterija za provjeru. Radi se, naime o znatnoj neravnoteži između stranaka i to na štetu potrošača budući su predmet i cijena bitni sastojci ugovora, a s tim da kamata predstavlja cijenu. Na ovaj način da se izbjegao u potpunosti utjecaj druge ugovorne strane na cijenu, što da je protivno odredbi čl. 247. ZOO-a koje propisuje da je ugovor sklopljen kad su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora. Nadalje, navodi se kako banke kao trgovci profesionalci nisu korisnicima kredita pružili dovoljno informacija za donošenje odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, te ih nisu upoznali sa povećanim rizikom ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope kao i da potrošači nisu bili upoznati pod kojim uvjetima će banke jednostrano mijenjati ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu.

24. Odredba čl. 4. ZOO-a propisuje da u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici su dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja. Ovo načelo valja tumačiti na način da treba postojati moralna obveza ugovaratelja prilikom zasnivanja obveznog odnosa. U presudi (str. 62) zaključno se navodi da su banke, vodeći računa samo o svom interesu, ne uvažavajući interese potrošača, iskoristivši činjenicu da nema propisa koji im to nalaže, potrošačima nametnule ugovorne odredbe koje potrošače stavljaju u neravno pravan položaj, koje uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana i sve to na štetu potrošača, što je sve suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Visoki trgovački sud smatra da su odredbe potrošačkih ugovora o kreditu kojima se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke nepoštena dakle protivne zakonu, a prema tome i ništetne, radi čega je odlučeno kao pod točkom I. i II. izreke ove presude.

25. Imajući u vidu da je kamata cijena, da je cijena bitan element ugovora o kreditu te da mora biti određena odnosno određiva, već samim tim odredbu ugovora koju koristi

tuženik, a na temelju koje se cijena određuje prema odluci banke (jednostrano) bez unaprijed formuliranog čvrstog kriterija za promjenu, ocijeniti je protivnom načelu savjesnosti i poštenja.

26. Kako je u odluci VTS-a posebno istaknuto, a s tim se slaže i ovaj sud, "iako nije zabranjeno istovremeno ugovoriti valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, ta činjenica da obveza potrošača istovremeno ovisi o dva promjenjiva bitna elementa čini tu obvezu posebno rizičnom jer u vrijeme zaključenja ugovora potrošač ne zna koji iznos glavnice kredita izražene u kunama će biti u obvezi tijekom dugoročne otplate vratiti banci, a ne zna niti koju će cijenu (redovnu kamatu) za to platiti. Iznos glavnice kredita, koji je promjenjiv, a ovisi o odnosu švicarskog franka i kune, ne mogu unaprijed znati niti na njega utjecati ni banke ni potrošači, dok iznos cijene ovisi i o iznosu glavnice (koji je neizvjestan) i o visini kamatne stope, koja je tijekom postojanja obveze po ugovoru promjenjiva sukladno odluci banke, dakle vjerovnika. Zato već sama činjenica da u opisanoj situaciji drugi promjenjivi element o kojem ovisi visina obveze potrošača, kamatu, određuje banka jednostrano, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja".

27. Nadalje, nepostojanje propisa koji nalažu bankama da u ugovoru o kreditu precizno utvrde uvjete promjenjivosti kamatne stope u relevantnom razdoblju ne daje tuženiku ovlaštenje da kamatnu stopu mijenja po svom nahođenju i time jednostrano mijenja visinu obveze tužitelja. Upravo u tome se i ogleda potreba primjene korektiva - načela savjesnosti i poštenja.

28. S obzirom na nespornu činjenicu da u ugovorima u kojima koristi predmetnu odredbu o promjeni kamatne stope tuženik nije odredio referentnu stopu, imajući u vidu da u vrijeme zaključivanja Ugovora nije bilo propisano da ugovor u slučaju ugovaranja promjenjive kamatne stope mora sadržavati element za koji se veže promjena te način promjene, banka je kao savjesni gospodarstvenik, rukovodeći se načelom savjesnosti i poštenja, po ocjeni ovog suda, trebala odrediti elemente za koji se veže promjena i način njihove primjene.

29. Umjesto toga, vodeći računa očito samo o svom interesu i iskoristivši činjenicu da nema propisa koji joj takvo što nalaže, banka je tužitelju kao korisniku kredita nametnula ugovorne odredbe koje ga stavljaju u neravnotežan položaj, koje odredbe prouzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

30. Na temelju utvrđenih činjenica ovaj sud smatra da su odredbe Ugovora kojima se promjena kamatne stope čini ovisnom samo o odluci banke nepoštena, i prema tome ništetna.

31. Nadalje, ističe se kako je Visoki trgovački sud (VTSRH od 14.06.2018. PŽ-6632/17) odbio žalbe tuženih banaka kao neosnovane i potvrdio presudu Trgovačkog suda u Zagrebu (P-1401/12 od 4. srpnja 2013.) o ništetnosti valutne klauzule u slučaju kredita u švicarskim francima koje su banke davale od 2004. do kraja 2008.g. Iz navedene odluke je vidljivo kako su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, odnosno korisnika kredita time što su zaključujući ugovore o kreditima koristile „ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima“ tako što su ugovorile

švicarski franak kao valutu uz koju je vezana glavnica, a da prije zaključenja ugovora „nisu kao trgovci potrošači u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti“ a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu. Navedeno je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Na takav način tužene banke (među kojima i tužena iz ovog postupka) su postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama ZOO-a.

32. Nadalje, u presudi PŽ-6632/2017 se navodi kako je sud utvrdio da su ugovorne odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak prosječnom potrošaču nerazumljive, nepoštene pa prema tome ništetne jer su banke prije i u vrijeme zaključivanja ugovora propustile informirati potrošače o četiri činjenice: o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro (jer se tečajna politika Hrvatske narodne banke temelji na održavanju stabilnog nominalnog tečaja kune prema euru, dok tečaj svih ostalih valuta u odnosu na kune nije pod kontrolom HNB-a, što proizlazi iz potvrde HNB-a od 7. lipnja 2013.), o tome da je rast tečaja švicarskog franka u kontekstu skorog uvođenja EURO zone gotovo potpuno izvjestan te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope.

33. Među strankama nije sporno da u Ugovoru koji sadrži odredbu kojom se glavnica kredita veže za valutu CHF nisu objašnjeni razlozi niti su vidljivi kriteriji na temelju kojih bi tužitelj kao prosječni korisnik kredita mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz te zaštitne klauzule.

34. Tuženik je to sve u trenutku sklapanja ugovora kao stručna osoba znao ili morao znati (što ne spori), a tužitelj nije znao. Ako prosječni korisnik kredita nije u razumnoj mjeri dobro obaviješten, ni uz razumnu pažnju i oprez ne može razumjeti sporne ugovorne odredbe i donijeti informiranu odluku o tome hoće li sklopiti ugovor koji sadrži te odredbe ili neće.

35. Prema odredbi čl. 59. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09 - dalje ZZP) ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito odredbu o iznosu zajma, odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi), odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, odredbu o ukupnom trošku zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma, godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja i odredbu o pretpostavkama i postupku raskida ugovora o zajmu.

36. Odredbom čl. 81. ZZP propisano je da je ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo nepoštena ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu

potrošača. Pritom se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca, a činjenicu da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je dokazati trgovac, dok su čl. 82. ZZP navedene ugovorne odredbe koje bi se, uz ispunjenje prethodno navedenih pretpostavki, mogle smatrati nepoštenima pa tako i odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja karakteristike proizvoda ili usluge koji su predmet ugovora, bez valjanog razloga. Pritom nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive (čl. 84. ZZP), a posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe je njezina ništavost (čl. 87. ZZP).

37. Naime, odredba Ugovora o kreditu kojom je određeno da je promjena kamatne stope i valutne klauzule isključivo vezana uz jednostranu odluku tuženice, bez navođenja bilo kakvih drugih parametara koji će određivati visinu te promjene, čini takvu odredbu neodređenom i neodredivom te dovodi korisnika kredita u neravnopravan položaj u odnosu na kreditora iz razloga što on ni na koji način ne može utjecati na promjenu kamatne stope i valutne klauzule, već je upravo tuženica ta koja sama o navedenoj promjeni odlučuje, a korisnik nema potom pravo pregovarati o takvoj novoj visini kamatne stope, o kojoj je kreditor jednostrano donio odluku.

38. Odredbom čl. 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra nepoštenom ako je u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzročila znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora, a prema odredbi čl. 5. Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo.

39. Prosječni korisnik kredita pa tako i tužitelj u Republici Hrvatskoj u vrijeme kad su sklapani ugovori koji sadrže odredbe koje su predmet ovog spora nije znao da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima, pa tako nije znao niti da je, jer je to bitno za donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe, trebao biti o tome obaviješten. Zbog toga prosječnom korisniku kredita odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, iako mu je pojam valutne klauzule u osnovi jasan tako da zna da glavnica kredita kojeg otplaćuje ovisi o tečaju švicarskog franka u odnosu na kunu, nisu razumljive. Shodno tome, tužiteljica u svom iskazu navodi da su joj u banci odmah ponudili sklapanje ugovora o kreditu u CHF kao najpovoljniji kredit obzirom na primanja te da je nitko nije upozorio na rizik sklapanja Ugovora s valutnom klauzulom odnosno promjenjivom kamatnom stopom te nije bilo puno objašnjavanja znači po principu „uzmi ili ostavi“. Nadalje, da prilikom konverzije nije puno razumjela osim da je došlo do transformacije kredita te da objašnjenje iako je tražila od banke nije dobila nikakav odgovor te je dovedena pred gotov čin.

40. U konkretnom slučaju, iz iskaza tužiteljice proizlazi da je predmetni kredit podigla za rješavanje stambenog pitanja. Sukladno odredbama ZZP potrošač je uvijek fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, prema tome, iz iskaza tužiteljice sud je utvrdio da je tužiteljica sklopila Ugovor o kreditu kao potrošač jer osim što se radi o

namjenskom kreditu za kupnju stana, tuženik (na kojoj je teret dokaza da tužitelj nije potrošač) niti jednom činjenicom nije dovela u sumnju zaključak suda da je tužiteljica sklopio ugovor nezvezano uz bilo koji oblik trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.

41. Tužitelj nadalje smatra da ugovorna odredba u ugovoru o kreditu koji je predmet ovog spora, kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovodi do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita zbog činjenice da tužitelj kao korisnik kredita nije mogao pregovarati o sadržaju ugovornih odredaba predmetnog ugovora.

42. U članku 12. ZOO/91 odnosno u članku 4. ZOO/05 izričito je propisano da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja.

43. Prema ocjeni suda, već sama činjenica da u trenutku sklapanja ugovora postoje dva promjenjiva elementa, tečaj valute švicarskog franka i stopa ugovorne kamate, o kojima ovisi visina obveze korisnika kredita, uzrok određene neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita.

44. Značaj neravnoteže zbog valutne klauzule u švicarskim francima je tim veći što prosječni korisnik kredita ne zna za rizik tečaja švicarskog franka, nego misli da je svaka strana sklapanjem ugovora prihvatila samo opći valutni rizik, te je još veći zbog toga što se i ugovorna kamata naplaćuje u kunama prema tečaju švicarskog franka, a k tome je i promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke.

45. Dakle, korištenjem predmetnih odredaba tuženik je povrijedio interese i prava tužitelja, te sud utvrđuje da je tuženik povrijedio interese tužitelja korištenjem ugovornih odredaba kojima je otplatu glavnice kredita vezao uz švicarski franak o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a da prije zaključenja, u vrijeme zaključenja i u svezi zaključenja predmetnog ugovora nije tužitelja u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja.

46. Prema odredbi čl. 322. ZOO/05 Ugovor koji je protivan Ustavu RH, prisilnim propisima i moralu društva ništetan je, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo. Prema čl. 323. navedenog zakona u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovaran je svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. Prema čl. 324. istog zakona ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjetu ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Ali će ugovor ostati valjan čak i ako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju

kad je ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje.

47. Predmet tužbenog zahtjeva u ovom postupku je ništetnost dijela ugovornih odredaba o predmetu i cijeni i to dijela kojim se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak i dijela ugovornih odredaba o ugovornoj kamati.

48. Kako je sud utvrdio ništetnost dijela ugovornih odredaba o predmetu i cijeni i to dijela kojim se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak i dijela ugovornih odredaba o ugovornoj kamati valjalo je raspraviti o zahtjevu tužitelja da mu tuženik isplati razliku preplaćenih mjesečnih anuiteta po Ugovoru o kreditu broj 418-50-3978667 od 20.ožujka 2007. a zbog primjene valutne klauzule i to za obračunsko razdoblje od 31.svibnja 2007. do 30.rujna 2015.

49. Naime, na temelju rezultata provedenog postupka te provedenog knjigovodstveno financijskog vještačenja proizlazi da je tužitelj s tuženikom dana 20.ožujka 2007. sklopio ugovor o kreditu broj 418-50-3978667 temeljem kojeg je tuženik odobrio kredit od 115.000,00 CHF sa rokom otplate od 360 mjeseci. Nadalje, da je tuženik na dan raspolaganja kredita uručio i početni otplatni plan temeljem kojeg bi tužitelj platio tuženiku s osnova Ugovora uz obračun kamata po početno ugovorenoj kamatnoj stopi od 3,95 % i otplatu u 360 mjesečna anuiteta manji iznos nego je doista platio.

50. Nadalje, da je u razdoblju od početka otplate kredita do dana provođenja konverzije kredita, tečaj CHF je oscilirao na više i niže u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita (4.488928), a izračun razlika u iznosu anuiteta po mjesecima i godinama u odnosu na obveze na dan isplate kredita, a zbog promjene tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita kao i izračun svakog pojedinačnog iznosa u EUR primjenom tečaja konverzije HRK u EUR (1 EUR = 7,534500 HRK) vještak daje u Tabeli 1 te utvrđuje da je u razdoblju otplate kredita do dana provođenja konverzije kredita zbog promjene tečaja na više i niže u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita ukupno je preplaćeno 20.653,37 EUR od kojeg iznosa se na preplatu zbog rasta tečaja odnosi 20.723,04 EUR, te zbog pada tečaja ispod tečaja na dan isplate kredita iznos od 69,67 EUR.

51. Nadalje, da je izračunom konverzije utvrđen iznos preostale glavnice za otplatu u iznosu 14.207,21 EUR što je preračunato iznosilo 108.430,53 kune.

52. Sud je nalaz i mišljenje u cijelosti prihvatio kao argumentiran, objektivan, te izrađen sukladno pravilima struke, a iz istog proizlazi preplata anuiteta temeljem ugovora o kreditu, zbog ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli u iznosu od 20.723,04 eura, odnosno zbog promjene tečaja na više i na niže od početno ugovorenog utvrđena je preplata tužitelja u iznosu od 20.653,37 EUR kojeg tužitelj predmetnom tužbom potražuje.

53. U konverziji je tuženik priznao tužitelju pretplatu u iznosu od 1.187,61 eura na dan 30.rujna 2015., a prilikom izračuna konverzije tuženik je uzeo u obzir sve uplate tužitelja te je postupao sukladno Zakonu o izmjeni i dopuni zakona o potrošačkom kreditiranju čl. 19.c te utvrdio višak tužitelja u iznosu od 1.187,61 euro.

54. Odredba čl. 1111. st. 1. ZOO-a propisuje da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom

poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi, a st. 3. istog članka da obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. Kako je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske utvrđeno da je predmetna ugovorna odredba ništetna ima se uzeti da se osnova nikada nije ostvarila budući za ono što je ništetno uzima se da nije ni nastalo. Ništetnost nastaje ex tunc, od samog zaključenja posla. Nadalje, čl. 1115. ZOO-a propisuje da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

55. U odnosu na prigovor zastare tuženika u pogledu zahtjeva za isplatom iznosa koji se odnosi na preplatu po osnovi ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli sud je stava da zastara počinje teći od pravomoćnosti odluke donesene u postupku povodom kolektivne tužbe za zaštitu interesa potrošača. Trgovački sud u Zagrebu je u postupku kolektivne zaštite interesa potrošača donio presudu broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. U odnosu na nepoštenost odredbi koje se odnose na valutnu klauzulu CHF odluka je postala pravomoćna donošenjem odluke broj PŽ-6332/17 od 14. lipnja 2018., s datumom donošenja te odluke.

56. Dakle, kako je predmetna tužba podnesena 23. svibnja 2023. a zakon kod instituta stjecanja bez osnove ne predviđa posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO-a koji propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, dok je presuda pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donesena 14. lipnja 2018. godine, to je razvidno da je predmetna tužba podnesena u zastarnom roku uslijed čega se istaknuti prigovor ima smatrati u cijelosti neosnovanim.

57. U odnosu na prigovor tuženika glede činjenice da su stranke u konkretnom slučaju provele konverziju kredita na koju je tužitelj pristao pa tuženik nalazi da je takvim postupanjem nastao novi ugovorni odnos koji isključuje mogućnost provođenja kontrole nepoštenosti prvotnih ugovornih odredbi, ukazuje se da takvo stajalište tuženika nije pravilno te je suprotno standardima zaštite potrošača ustanovljenim u okviru sudske prakse Europskog suda. Naime, navedeni sud je u predmetu C-118/17 Dunai od 14. ožujka 2019., ECLI:EU:C:2019:207, raspravljao ne istovjetnu, ali činjenično sličnu situaciju unutar mađarskog nacionalnog prava i pitanje njegove usklađenosti sa odredbama čl. 6. st. 1. Direktive o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, te je jasno i nedvosmisleno ukazao kako činjenica da su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene nepoštenim i ništavima te zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može imati učinak na smanjenje zaštite zajamčene potrošačima (par. 43. predmetne odluke).

58. Dakle, konverzijom nije nestao pravni interes za utvrđenje djelomične ništetnosti iz temeljnog ugovora o kreditu i u konkretnom slučaju nije riješeno pitanje preplaćenih anuiteta na ime promjenjive ugovorne kamate i valutne klauzule, jer je financijskim vještačenjem utvrđeno koliko je tužitelj anuitetno preplatio tuženiku na ime ugovorne kamate i tečaja zbog ništetnosti valutne klauzule CHF i promjenjive kamatne stope. Dakle, aneksom temeljnog ugovora o kreditu nije riješeno pitanje reparacije potrošača uslijed ništetnosti odredaba o kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Intencija u čl. 19. b i čl. 19. c ZID ZPK/15 bila je izjednačavanje potrošača iz CHF kredita s potrošačima iz

EURO kredita, no sporazumom o konverziji se riješilo samo pitanje kamatnih stopa *od dana* ugovaranja aneksa, ali se nije riješilo i pitanje preplaćenih ugovornih kamata i tečaja prije konverzije pa su konverzijom riješena isključivo pitanja ugovornih obveza, ali ne i obveza proizašle iz ništetnosti ugovornih odredaba. Unatoč provedenoj konverziji vještakinja je utvrdila i obrazložila da postoje preplaćeni iznosi koji konverzijom nisu riješeni, odnosno ukalkulirani u namirenje budućih obroka kroz anuitete u EUR i valutnoj klauzuli u EUR.

59. Ukazati je na odluku Europskog suda u predmetu broj C-19/20 iz koje proizlazi da sustav predviđen Direktivom 93/13 ne može spriječiti stranke ugovora da otklone nepoštenost odredbe koju on sadržava na način da je ugovorno izmjene, pod uvjetom da, s jedne strane, potrošačevo odricanje od pozivanja na nepoštenost proizlazi iz njegova slobodnog i informiranog pristanka i, s druge strane, nova odredba o izmjeni sama nije nepoštena, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri te da je u potpunosti udovoljeno ciljevima Direktive 93/13 kada se ponovno uspostavi pravna i činjenična situacija u kojoj bi se potrošač nalazio da nema nepoštene odredbe i ako su stranke sklapanjem dodatka uklonile nedostatak koji je utjecao na ugovor, pod uvjetom da je prilikom tog sklapanja taj potrošač bio svjestan neobvezujuće naravi te odredbe i posljedica koje iz nje proizlaze, dok je u konkretnom slučaju utvrđeno da je tužitelj prihvatio konverziju kojom je ovdje izvršeno samo ekonomsko izjednačavanje kredita s valutnom klauzulom CHF i simuliranoga kredita s valutnom klauzulom EUR.

60. Stoga je u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi je li provođenje konverzije dovelo do pravične ravnoteže u ugovornim odnosima između stranaka, odnosno pitanja je li konverzija u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala u slučaju utvrđenja nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

61. Dakle, činjenica provođenja konverzije sama za sebe ne može i ne smije isključiti provođenje kontrole nepoštenosti ugovornih odredbi kako je pojašnjeno u ranijem dijelu obrazloženja, već ista zahtijeva utvrđenje i odgovor na pitanje je li njome u cijelosti uspostavljena ravnoteža narušena nepoštenim ugovorim odredbama. Ako to nije slučaj, tada potrošači moraju imati pravo ostvarivanja pune zaštite te konverzija ne može smanjiti stupanj zaštite koji im pripada.

62. U konkretnom slučaju je temeljem provedenog vještačenja jasno utvrđeno da konverzijom utvrđeni iznos preplate ne predstavlja izravno obeštećenje tužitelja niti po jednoj utuženoj osnovi, već predstavlja obračunsku razliku koja je nastala prilikom preračunavanja kredita iz CHF u EUR. Iz toga razloga, kako zaštita potrošača omogućava ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog stanja u ugovornom odnosu koji sadrži nepoštenu odredbu, tužitelj i u slučaju provođenja konverzije ima pravo na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, a što je u konkretnom postupku slučaj.

63. U odnosu na navedeno valja ukazati i da je Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem broj Gos 1/2019-36 od 4. ožujka 2020. odgovorio na postavljeno pravno pitanje glede ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji, na način da je utvrdio kako takav sporazum ima pravne učinke te je valjan i u slučaju kada su nišetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu i promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, pri čemu je isti sud u obrazloženju svoje odluke naveo da: ".....bez obzira na naknadno

sklapanje sporazuma o konverziji, treba reći da se u rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. Vrhovni sud Republike Hrvatske izjasnio da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužitelji imaju pravni interes i ovlašteni su tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogli ostvariti neka eventualna prava koja im pripadaju, a mahom je riječ o kondemnatornim novčanim zahtjevima..." Stoga iz tog razloga istaknuti prigovor tuženice u odnosu na provođenje konverzije i njezin utjecaj na mogućnost kondemnatorne zaštite tužitelja kao potrošača, nije osnovan.

64. Isto tako, kondemnatorni dio pobijane presude nije rezultat pogrešne primjene materijalnog prava, jer konverzijom nije nestao pravni interes za utvrđenje djelomične ništetnosti iz temeljnog ugovora o kreditu i da u konkretnom slučaju nije riješeno pitanje preplaćenih anuiteta na ime promjenjive ugovorne kamate i valutne klauzule, jer je financijskim vještačenjem utvrđeno koliko je tužitelj anuitetno preplatio tuženici na ime ugovorne kamate i tečaja zbog ništetnosti valutne klauzule CHF i promjenjive kamatne stope. Dakle, aneksom temeljnog ugovora o kreditu nije riješeno pitanje reparacije potrošača uslijed ništetnosti odredaba o kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Intencija u čl. 19. b i čl. 19. c Zakon o izmjenama i dopunama ZPK/07 („Narodne novine“ broj 105/15) bila je izjednačavanje potrošača iz CHF kredita s potrošačima iz EUR kredita, no sporazumom o konverziji se riješilo samo pitanje kamatnih stopa od dana ugovaranja aneksa, ali se nije riješilo i pitanje preplaćenih ugovornih kamata i tečaja prije konverzije pa su konverzijom riješena isključivo pitanja ugovornih obveza, ali ne i obveza proizašle iz ništetnosti ugovornih odredaba. Unatoč provedenoj konverziji vještak je utvrdio da postoje preplaćeni iznosi koji konverzijom nisu riješeni, odnosno ukalkulirani u namirenje budućih obroka kroz anuitete u EUR i valutnoj klauzuli u EUR.

65. Naime, na temelju Direktive 93/13 te na temelju odluke Vrhovnog suda broj Rev-2868/2018 tužitelj ima pravo na svoja potraživanja zbog ništetnih ugovornih odredaba, ali i po rješenju u oglednom postupku Vrhovnog suda broj Gos 1/2019 (str. 6/1) jer, iako je konverzija valjana, to ne utječe na pravo potrošača da potražuje preplaćene iznose zbog ništetnih odredaba, a utužena banka nije dokazala da je konverzijom izvršeno vraćanje preplaćenih anuiteta, s time da u oglednom sporu Vrhovni sud nije mogao zauzeti shvaćanje o osnovanosti kondemnatornog zahtjeva korisnika kredita nakon sklopljenog sporazuma o konverziji (str. 7/4), ali se pozvao i na presudu Europskog suda u predmetu broj C-118/17 Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt od 14. ožujka 2019. u kojoj je zauzeto pravno shvaćanje da okolnost što su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene ništetnim i nepoštenim te zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača, dakle, morala se uspostaviti potpuna ravnoteža između stranka, što ovdje nije slučaj, jer konverzijom nisu izvršena vraćanja preplaćenih iznosa zbog ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli CHF te ništetne ugovorne odredbe o promjeni kamatne stope odlukom banke. Sud EU presudom C-118/17 utvrdio je da se nakon zakonske intervencije mora utvrditi na nacionalnom sudu je li potrošač doveden u stanje kao da nikada nije ugovorio ništetne ugovorne odredbe, a ovdje je vještačenjem upravo utvrđeno da konverzijom taj učinak nije postignut, tj. da konverzijom nije uspostavljena ravnoteža u pravima i obvezama tužitelja i tuženika, odnosno nije nadoknađena šteta koju su tužitelji pretrpjeli primjenom nepoštenih ugovornih odredaba.

66. Inače, sama konverzija nije od značaja za tužbeni zahtjev kojim se traže preplaćene kamate i preplaćeni tečaj zbog ništetnosti valutne klauzule CHF i promjenjive kamatne stope. Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

67. Treba ukazati i na recentnu odluku Suda Europske unije u predmetu broj C-19/20 iz koje proizlazi da sustav predviđen Direktivom 93/13 ne može spriječiti stranke ugovora da otklone nepoštenost odredbe koju on sadržava na način da je ugovorno izmjene, pod uvjetom da, s jedne strane, potrošačevo odricanje od pozivanja na nepoštenost proizlazi iz njegova slobodnog i informiranog pristanka i, s druge strane, nova odredba o izmjeni sama nije nepoštena, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri te da je u potpunosti udovoljeno ciljevima Direktive 93/13 kada se ponovno uspostavi pravna i činjenična situacija u kojoj bi se potrošač nalazio da nema nepoštenih odredbi i ako su stranke sklapanjem dodatka uklonile nedostatak koji je utjecao na ugovor, pod uvjetom da je prilikom tog sklapanja taj potrošač bio svjestan neobvezujuće naravi te odredbe i posljedica koje iz nje proizlaze, dok je u konkretnom slučaju utvrđeno da je tužitelj prihvatio konverziju kojom je ovdje izvršeno samo ekonomsko izjednačavanje kredita s valutnom klauzulom CHF i simuliranoga kredita s valutnom klauzulom EUR.

68. Dakle, iako tuženik tvrdi da je sklapanjem Dodatka osnovnog ugovora dosljedno provedeno načelo konverzije kredita iz čl. 19. b ZPK/07 i da konverzija kredita i svi učinci konverzije djeluju od trenutka sklapanja Ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF, gubi iz vida da je kod tužitelja utvrđena pretplata, koja se u skladu s odredbom čl. 19.c st 1. toč. 5. alineja 1. navedenog ZPK/07 mogla koristiti za namirenje budućih obroka kredita sve dok se ta pretplata u cijelosti ne iskoristi, ali očigledno nije, zbog čega tuženik neutemeljeno brani tezu da su sklapanjem dodatka Ugovoru sporne odredbe osnovnog Ugovora suglasnom voljom ugovornih stranaka stavljene izvan snage i da iste ne proizvode nikakve obveze, ni ugovorne, a ni izvanugovorne, s obzirom da je predmet ove parnice pravo tužitelja na restituciju sukladno pravilima o posljedicama djelomične ništetnosti iz čl. 323. st. 1. ZOO.

69. Cilj ZID ZPK/15 nije bio obešteti dužnike već izjednačiti potrošače čiji su krediti bili denominirani u švicarskom franku sa potrošačima koji su kredite imali denominirane u Euru. Dakle, sklapanjem Aneksa regulirala se otplata budućih nedospjelih rata, a nipošto se nije riješilo pitanje ništetnih odredaba u osnovnom Ugovoru!

70. Što se tiče eventualnog potraživanja tuženika spram tužitelja istaknutog u prigovoru radi prebijanja navodi se da isto nije osnovano. Naime, u konverziji je tuženik tužitelju svoj izračun temeljio na pretpostavci da se inicijalno isplaćen iznos glavnice u kunama nije odnosio na kredit u CHF već na kredit u EUR, kao i da se uplate koje je tužitelj realizirao nisu odnosile na kredit u CHF ni po tečaju CHF već je pretpostavka da je cijelo vrijeme bio na snazi kredit u EUR prema simuliranim uvjetima, prema

simuliranom otplatnom planu, koji bi se primijenio na tužitelja i prema važećem tečaju za EUR na dan plaćanja. Stoga je tuženik sve uplate po kreditu u CHF koje je tužitelj plaćao u kunama preračunavao u EUR kao da su se uplate odnosile na anuitete po simuliranom kreditu u EUR. Slijedom toga, izračun i način izračuna viška odnosno preplate tužitelja se ne odnosi na preplatu po kreditu u CHF posljedično na promjenu kamatne stope i tečaja za otplatu CHF već na više plaćeno po simuliranom kreditu u EUR.

71. Napominje se i da logika konverzije nije obeštećenje na način da se potrošaču prizna cjelokupni iznos više plaćenog po osnovi odredbi o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i/ili valutnoj klauzuli u CHF, što je predmet ovog spora, već svođenje kredita na drugačiji ugovorni odnos. Naime, Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) navodi u čl. 19.b., u glavi Načelo konverzije kredita: Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Zaključno, prilikom konverzije je došlo do izjednačavanja plaćanja u kunama izvršenim po kreditu u CHF sa plaćanjima prema simuliranim kreditom u EUR, a ne s priznavanjem preplate zbog promjene kamatne stope i tečaja po kreditu u CHF u odnosu na kamatnu stopu i tečaj koji su vrijedili prilikom isplate kredita vezanog uz valutu CHF. Slijedom navedenog, priznata preplata u konverziji proizlazi iz razlike u ukupno plaćenom u kunama po kreditu u CHF ali u odnosu na obvezu plaćanja koja bi bila po simuliranom EUR kreditu.

72. Osim toga, čitanjem Dodatka ugovora o kreditu proizlazi da navedena preplata tužitelja nije isplaćena tužitelju tada niti da je iskorištena za otplatu budućih (nedospjelih) anuiteta pa slijedom toga tuženik neosnovano stavlja u prijeboj predmetni iznos s tužiteljevom tražbinom kada od tužitelja zahtijeva isplatu iznosa kojeg tužitelj nikada nije ni primio (ni prilikom ugovaranja konverzije niti kroz otplatu budućih anuiteta) sa iznosom kojeg je tuženik do konverzije više naplatio od tužitelja s osnova nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi, sve to sada kada tužitelj ostvaruje svoje potraživanje, utemeljeno na izračunu vještaka koji je utvrdio stvarnu preplatu tužitelja temeljem ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli, dok je s druge strane tuženikova tražbina (utvrđena preplata korisnika kredita) nastala simuliranjem kredita u EUR i po svemu sudeći u Dodatku navedena samo informativno.

73. Budući tuženik tužitelju taj iznos nije oduzeo od ukupnog utvrđenog dugovanja, to tuženik nema pravnu osnovu za isticanje svog potraživanja prema tužitelju temeljem navodne preplate iz konverzije jer je ista provedena sukladno zakonu te nije došlo do umanjenja imovine tuženika u odnosu na imovinu tužitelja jer je sve uplate izvršio tužitelj, a primio tuženik, a pri konačnom obračunu utvrđena je preplata tužitelja u odnosu na tuženika, a ne obrnuto.

74. Dakle, zaključeni sporazum o konverziji (Dodatak) nema nikakav utjecaj na pravo tužitelja da mu se temeljem ništetnih odredbi osnovnog Ugovora, koji je konvertiran iz valute CHF u valutu euro, pruži puno obeštećenje do konverzije.

75. Naime, nesporno je da je kredit preplaćen za iznos od ukupno 20.653,37 eura ako se uzme u obzir protuvrijednosti anuiteta u švicarskim francima na dan isplate kredita za sve anuitete dospjele u obračunskom razdoblju (od 31.svibnja 2007. do 30.rujna 2015.) prema početnom tečaju od 4,630841 kuna za jedan švicarski franak.

76.Tužitelj stoga ima pravo na restituciju iznosa isplaćenih na temelju ništetnih odredaba Ugovora o kreditu, po pravilima ZOO/05 o stjecanju bez osnove, zajedno sa zateznim kamatama od dana plaćanja odnosno stjecanja od strane tuženika kao nepoštenog stjecatelja (članak 1111. kao opće pravilo i članak 1115. kao pravilo o opsegu vraćanja).

77. I kod ovoga pitanja treba voditi računa o tumačenju nacionalnog prava u duhu prava Europske unije pa tako uzeti u obzir presude Suda Europske unije, konkretno presudu F. G. N. i. A. M. P. M. protiv C. B. i B. B. V.A.S. u spojenim predmetima C-154/15, C- 307/15 i C-308/15 gdje je navedeni sud utvrdio i definirao pravila koja vrijede neovisno o tome je li ugovorna odredba proglašena nepoštenom u postupku individualne ili kolektivne zaštite potrošača od nepoštenih odredaba.

78.1.Riječ je o trima pravilima koja se primjenjuju kumulativno i tek je na taj način osigurana potpuna i djelotvorna zaštita sukladno Direktivi 93/13 a sastoji se u ostvarivanju prava potrošača na uspostavljanje situacije u kojoj bi se nalazio da nepoštenih odredaba nije bilo, što podrazumijeva nastanak subjektivnog prava na restituciju i na ostvarenje pune restitucije svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kad je utvrđeno da je odredba nepoštena.

79. Odredbom članka 323. stavkom 1. ZOO/05 je naime propisano da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorena strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora.

80. Tuženik je doduše u postupku istakao prigovor radi prebijanja (kojeg će sud usvojiti tek eventualno ako usvoji tužbeni zahtjev tužitelja), a osnovni uvjet za prijebor potraživanja u smislu odredbe članka 195. Zakona o obveznim odnosima jeste postojanje protutražbine tuženika, koje u konkretnom slučaju nema.

81. Naime, odredba članka 323. stavak 2. ZOO-a propisuje da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti, a što je utvrđeno u ovom postupku. Osim toga, prema odredbama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03), koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora o kreditu, kao i prema odredbama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 113/09 i 78/12), koji je bio na snazi za vrijeme otplate kredita, ne može tuženica u parnici u kojoj je utvrđeno da je povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, ostvariti korist. Plaćanjem predmetnih otplatnih anuiteta tužitelj ništa nije primio niti stekao bez osnove jer je čitavu uplatu primila tužena. Slijedom toga, ne bi niti postojala obveza vraćanja nečega što nije primila, što znači da se u konkretnom slučaju ne bi mogao primijeniti niti članak 323. stavak 1. ZOO-a.

82. Slijedom navedenog, sukladno čl.338.st 3 ZPP-a odlučeno je kao u izreci.

83. Slijedom iznijetoga budući su otklonjeni svi prigovori, a tužitelj je podnio tužbu pozivajući se na predmetnu presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Vrhovnog suda Republike Hrvatske koja obvezuje i ovaj sud te budući je i tužitelj u spornom periodu bio stranka potrošačkog ugovora o kreditima te da je tuženik kao trgovac koristio nepoštenu ugovornu odredbu koja je ništetna, valjalo je tužbeni zahtjev ocijeniti osnovanim i naložiti tuženiku da tužitelju isplati utuženi iznos pod točkom I izreke sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja na taj iznos teče u visini kako je određeno čl. 29. st. 2. ZOO-a i čl. 3 ZID ZOO-a (Narodne novine 78/15), te je odlučeno kao u izreci presude.

84. Nadalje, neosnovan je prigovor zastare tuženika jer je očito ispustio iz vida da je odredba čl. 190. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 – Odluka USRH, 123/08 - ispravak, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 – Odluka USRH) izmijenjena čl.39. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj:70/19 – dalje u tekstu: ZIDZPP) na način da je dodan novi stavak 2. kojim je određeno da iznimno od odredbe stavka 1., tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka. Prema prijelaznim i završnim odredbama iz čl.117. st.2. ZIDZPP-a, odredba čl.39. tog Zakona primjenjuje se na sve postupke u tijeku. Po ocjeni ovog suda tužitelj je o egzaktnoj visini svoje tražbine mogao saznati tek nakon provedenog dokaza vještačenjem slijedom čega se prigovor zastare ne može smatrati osnovanim.

85. Osim toga, tužitelj sklapanjem Dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija kredita prema odredbama ZID ZPK/15 nije izgubio pravo na potraživanje preplaćenih iznosa zbog nepoštenih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u osnovnom ugovoru o kreditu. Naime, niti jednom odredbom ZIDZPK/15, a ni Aneksom ugovora koji je sklopljen na osnovi ZIDZPK/15 i u skladu s člankom 19.c ZIDZPK/15 nije regulirano pitanje rješavanja preplata u primjeni ništetnih ugovornih odredbi kredita, tj. nije riješeno pitanje posljedica ništetnosti nepoštenih ugovornih odredbi, onih o promjenjivoj kamatnoj stopi ni o valutnoj klauzuli. Ovdje valja navesti da pitanje rješavanja posljedica nepoštenih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli nije ni moglo biti rješavano dodatkom ugovora ni ZIDZPK/15 jer u tom trenutku nije bilo ni utvrđeno da su i te odredbe ništetne. Dakle, zakonodavac nije imao u vidu tu okolnost kod donošenja zakona, a niti su potrošači mogli uzeti u obzir i tu činjenicu kod sklapanja Dodatka ugovora.

86. Tužitelj i dalje ima pravo na restituciju, ono nije prestalo sklapanjem Dodatka ugovoru jer to nije ugovoreno, niti iz ZIDZPK/15 proizlazi da bi joj to pravo prestalo. To pravo proizlazi iz odredbi članaka 323. stavak 1, 324. i 1111. ZOO. Ovdje valja navesti da je Europski sud u predmetima C-154/15, C-307/15 i C-308/15 definirao pravila koja vrijede o djelotvornoj zaštiti od nepoštenih (ništetnih) ugovornih odredbi pa je tako utvrdio da u slučaju utvrđenja odredbe nepoštenom učinci djeluju od sklapanja ugovora. Smatra se da nepoštena odredba nije bila ugovorena tako da ne može imati učinak na potrošača, a sudsko utvrđenje ništetnosti mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije za potrošače kao da nije bilo navedene odredbe, da potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju i da ima pravo na punu restituciju svih neosnovano plaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora.

87. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

88. Odluka o parničnom trošku tužitelja temelji se na odredbi čl. 155. st. 1. ZPP-a u svezi sa odredbom čl. 156 ZPP-a, a odnosi se na trošak zastupanja tužitelja po punomoćniku odvjetniku, odmjerjen prema odredbama Tarife o nagradama i naknadi za rad odvjetnika („Narodne novine broj 138/23 dalje: Tarifa) koja se primjenjuje u vrijeme zaključenja glavne rasprave, prema vrijednosti tužbenog zahtjeva. Slijedom navedenog, tužitelju pripada trošak sastava tužbe u iznosu od 250 bodova, sastav podneska od 10.veljače 2026. 250 bodova, zastupanje na ročištu od 18.veljače 2026. 250 bodova, sastav podneska od 10.travnja 2026. 250 bodova, sastav podneska od 31.srpnja 2026. 250 bodova, sastav podneska od 18.rujna 2026. 250 bodova te pristup na ročište od 23.rujna 2026. 250 bodova odnosno ukupno 1750 bodova što pomnoženo sa vrijednosti boda (1 bod = 2,00 EUR) iznosi 3.500,00 eura, uvećano za PDV 25 % iznosi 875,00 EUR, iznosi 4.375,00 Eura uvećano za troškove vještačenja 650,00 eura sveukupno iznosi 5.025,00 eura.

89. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

Split, 29.listopada 2026.

Sutkinja
Maja Anušić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od primitka. Žalba se podnosi ovom sudu u 3 primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud.

Dna:

- punomoćniku tužitelja
- punomoćniku tuženika
- u spis

Broj zapisa: **9-3088f-623c2**

Kontrolni broj: **0e0d0-17a76-f04eb**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.